

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Djelovanje anti fog sistema
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	30.12.2018. godine, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	Podnosilac izvještaja je naveo: Djelovanjem ANTI FOG tima na aerodromu na način emisije plina propan sa difuzora postavljenih na više lokacija na aerodromu, dolazi do kristalizacije plina i pojave padavina, koje se ne mogu na odgovarajući način evidentirati sa strane MET osoblja u OZM JPAKL-a. Cilj djelovanja ANTI FOG tima je da se na vještački način ostvare potrebni meteorološki uslovi za odvijanje vazduhoplovnih operacija na aerodromu, a u skladu sa propisanom regulativom.
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

Preduzete mjere: 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA.	1. Zaključci istrage: -Dana 30.12.2018. godine podnesen je dobrovoljni izvještaj o djelovanju ANTI FOG sistema, gdje se kao posledica javila meteorološka pojava koja nije mogla biti osmotrena. -Djelovanjem ANTI FOG sistema, metodom zasijavanja magle reagensima (tečnim propanom) čestice magle su se kristalizovale i padale na zemlju. -Produkti kristalizacije su se taložili u većim količinama na PSS, te je zimska služba vršila čišćenje PSS sa istom mehanizacijom koja se koristi za čišćenje snijega. -METAR i TAF izvještaji nemaju mogućnost definisanja meteorološke pojave koja je posledica djelovanja ANTI FOG sistema, navedene aktivnosti mogu se samo upisati u TREND izvještaj (prognoza promjena koje mogu nastati u naredna dva sata). -U AIC-u objavljena je informacija o upotrebi ANTI FOG sistema na aerodromu. -NOTAM koji je bio objavljen, a odnosio se na upotrebu ANTI FOG sistema, otkazan je 04.01.2019. godine (NOTAM CNL. INFO INCORPORATED IN AIC). -Na održanim sastancima definisano je da će se izvršiti proširenje teksta objavljenog u AIC-u, kao i mogućnost upisivanja opcije Remark u METAR izvještaju. 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	D4 prema RAT metodologiji Što se tiče ozbiljnosti u ovom konkretnom slučaju nije došlo je do ozbiljnijeg ugrožavanja bezbjednosti vazdušne plovidbe ali su prouzrokovane smetnje. Ovo je događaj koji se rijetko dešava.

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Uputiti dopis aerodromu, s prijedlogom da se izvrši izmjena sadržaja teksta AIC-a, koja se odnosi na "aerodrom – Fog Dispersal System", tako da informacije budu u skladu sa potrebama krajnjeg korisnika (vazdušnih operatora). Preispitati i po potrebi ažurirati dokument "Uputstvo za METAR/SPECI", s prijedlogom uvođenja "REMARK" u okviru METAR izvještaja, kako bi se umjesto objavljivanja pojedinačnog NOTAM-a (za svako djelovanje ANTI FOG sistema) mogle najaviti moguće meteorološke pojave.
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,